

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Machvmetis Saracenorum Principis, Eivsqve Svccessorum
Vitae, Ac Doctrina, Ipséque Alcoran**

Bibliander, Theodor

[Basel], [1543]

VD16 VD16 K 2583

Mysterium natiuitatis & mortis Christi. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98259)

naturæ, & iam iudicati. Neq[ue] opus est ut cuncta non iudicanda ad Deum, à quo sunt, redeant: cum apud ipsum nihil transeat in obliuionem, seu præteritum. Oportet igitur Arabes intelligere talia euangelio dissona, modo quo Christiani euangelio inhærentes. Ideo non sine optima causa Alchoran euangelium sæpe lucidissimum asserens, rectam uiam esse dicebat. Non est igitur asserendum, CHRISTVM iterum moriturum, & demum cum alijs resurrecturum, sed uere à mortuis resurrexisse.

*Euangelium esse
lucidissimum,
uiam rectam, &
asserit Alcorā.*

MYSTERIVM NATIUITATIS ET

mortis CHRISTI. Cap. XVI.

Aut causam mortis CHRISTI in cruce uideamus, præmittendum, Deum omnia in ostensione gloriæ suæ creasse. Nam cum rex incognitus in gloria sua non possit censerī magis rex quā non rex, & careat honore & beneficentia, ideo ut uideatur uirtus & gloria sua, ac per hoc magnus cognoscatur, honoretur, & glorificetur, omne suum studium applicat & conuertit. Non autem ostendit gloriam, nisi intelligentibus. Sic Deus creaturas intellectuales, capaces iudicij gloriæ & ueritatis creauit, ut cognoscatur, & propter illas, cuncta inferiora, quoniam propter semetipsum omnia operatus est, ut in Cap. XCIIII. Alchoran dicitur, ipsum esse rerum principium & finem. Homo autem inter illas intellectuales infimum locum tenens, intellectum habet in potentia, indigens alio actu, qui ipsum de potentia in actum ducat. Positus est igitur in paradiso, doratus innocentia: ut innocens sub obedientia dei uiuens, demum gratia dei ad uisionem gloriæ dei sui transferretur, & ea frueretur. Sed quia homo liber suauis diaboli elegit potius per scientiam ascendere, quā per innocentiam & obedientiam: recessit a Deo obedire, ut secundum promissa diaboli esset per se sciens bonum & malum. De paradiso perdita innocentia eiectus existit: & qui prius, si stetisset, semper uiuere potuisset, factus est mortalis & ignorans, & propter hoc non fuit possibile, ullo unquā tēpore ex omni studio suo ipsum ad immortalitatem & uisionem gloriæ dei pertingere, quæ ab omni mortali uideri nequit. Nec erat remedium, nisi ille qui ipsum ad hoc creauit, etiam denuo gratiose reformaret. Ad hanc igitur reformationem aptandam, probatus est homo, an lege naturæ, quæ ipsi concreata est, proficere posset, cui postea lex scripta superaddita, hominem erexit ad speranda promissa dei: primo in sensibilibus, deinde in intellectualibus. Et inter omnes prophetas, omnium saluator Messias à deo mittendus, prænunciatus est aliquando uenturus, qui uirtutem dei habens, complete ipsum dei populum reformaret & saluaret. hic tandem diu expectatus, de coelo summus legatus & dei filius, in forma hominis humilis & pauper & pauperis filius uirginis Mariæ, in hunc mundum ueniens, IESVS CHRISTVS nominatus, cum diuina potestate apparuit, se opere hanc potestatem & dei uirtutem palam doctrina celesti & miraculis diuinis habere ostendens, ut uiderent in ipso deum patrem qui ipsum misit operari: & uerba quæ loquebatur, ueracis Dei esse. Cui Ioannes Zachariæ, testimonium certissimum dedit: & illa quæ apud patrem suum celestem uidit, enarrauit. & qui eius uerba receperunt, compererunt ipsum esse Dei uerbum ueracissimum. Dedit igitur ipse Dei filius dilectus, omnibus qui crediderunt eum Dei filium, potestatem filios Dei fieri. Nam in hoc fuit omnis diligentia eius, ut crederetur filius & uerbum dei, tunc enim, firma fide cuncta quæ annuntiaret reciperentur, & promissis eius de regno futuro cœli, resurrectione à morte, & æterna uita indubia fides adhiberetur, & eius præcepta seruari. Quis enim peccaret, quando ex uerbo dei indubitato sciret, peccatum inferre mortem perpetuam: & quis non obediret usque ad mortem, quando non hæ-

*Omnia à Deo
ad gloriæ suæ
declarationem
creata.*

*Hominis lapsus
& restitutio.*

Christi incarnatio.

litaret in uerbo dei, sibi pro temporali morte uitam perpetuam à deo optimo re-
muneratore tribuendam? Quomodo enim homo dubitare poterit in promissis,
qui certissima fide ea dei promissa esse credit? Intrauit igitur IESVS in hunc mun-
dum, sine quacumque carnis concupiscentia & uoluntate uiri: morti nequaquam
obnoxius, quæ ob actuale peccatum primorum parentum & originale eorum,
eorundem filiorum ex carnis concupiscentia genitorum cunctos quos permisit
deus inuasit. Erat igitur innocens IESVS, liber à morte: qui nec in peccatis na-
tus est, nec ullum unquam peccatum fecit. Reuelauit ea de patre coelesti & eius
regno & gloria, quæ sibi soli nota erant, & nulli alteri: cum nemo patrem un-
quam uidisset in hoc sensibili mundo, ubi non uideri potest, & se uiam, uitam, &
ueritatem propalauit. Scripturas aperuit, quoniam de ipso erant: & quod ipse me-
dicus, contra omnes infirmitates corporis & animæ, etiam contra mortem esset,
facto & doctrina patefecit. Quodque ipse rex & Messias esset: licet regnum suum
de hoc mundo non esset, atque hunc mundum, & hanc sensibilem uitam pro ni-
hilo habendam, comparatione futuri sæculi & uitæ, uerbo & facto manifestauit.
Et post multa signa & miracula, ut ostenderet hanc uitam propter ueritatem &
regnum immortalis uitæ contemnendam, & deo usque ad mortem etiam crucis
turpissimam obediendum: ipse qui esse potuit immortalis, si uoluisset, mortuus
est. Sic Deum patrem suum, qui ita uoluit, clarificando; & morte sua innocentis-
sima omnibus hominibus ipsum per fidem recipientibus & induentibus, æternam
secum uitam promerendo. Meruit enim consummata mors innocentissimi uni-
geniti filij Dei, quam in humana natura passus est, redemptionem omnium capti-
uorum per satanam, mortis auctorem, in qua CHRISTI morte, quisque fidelis ei-
dem incorporatus, mortuus est, & uitam meruit. In morte igitur crucifixi Mes-
sias commortui omnes fideles, meruerunt uitam sibi perpetuam in CHRISTO re-
tribui. Resurrexit autem die tertia propria uirtute, qui habuit potestatem po-
nendi animam in morte, & iterum sumendi eam in resurrectione. Vnde eius re-
surrectio est, per quam omnes homines resurgunt, qui cum eo eiusdem sunt hu-
manæ naturæ, quæ in ipso est uitæ immortalis unita. Resurrexit autem tertia die,
ut facto probaret resurrectionem mortuorum credendam, quam docuit die iu-
dicij expectandam. Ipse est igitur, in cuius morte morimur, & in cuius resurre-
ctione uiuificamur: & per quem accessum habemus ad Deum patrem creato-
rem, ad uidendum ipsum in gloria sua, & cum eo ipsum CHRISTVM IESVM
eius filium semper benedictum. Ex his perquam breuiter tactis, constat mortem
CHRISTI in cruce ignominiosam, maxima habere mysteria, & fuisse tam fideli-
bus necessariam, quam CHRISTO gloriosam, qui mortuus est, ut clarificaret pa-
trem: & ostenderet, quantus ille est cui Messias in suo corpore, & turpissima &
dolorosissima morte usque ad omnium terribilium terribilissimum ostendit obe-
diendum: & quanta est illius Dei pietas & remuneratio fidelium, qui omnibus
Christiformibus ob filij sui mortem eis communicatam, cum eodem suo dilec-
tissimo filio regnum uitæ retribuit possidendum. Hæc mors CHRISTI crucis
fixi, IESVM clarificauit esse diuinæ bonitatis filium. Quoniam non fuisset adeo
pius, misericors, & uoluntarius ad obediendum usque ad mortem inclusiue, nisi
perfectissimus fuisset & deiformis, sic reuelans patrem per testimonium in
sanguine suo, Deum esse supra omnia amandum, & sic ei seruiendum, & e-
ius præcepta implenda, & uitam futuram magnificandam usque ad huius mi-
seræ uitæ contemptum. Ostendit etiam promissa patris sui, & quæ de seipso præ-
dixit impleta: & ueracem esse patrem, seque eius ueritatem: omnemque scientiam
& scripturarum mysteria, atque quantum sit pater de cælis ab omnibus diligen-
dus,

Christus per se
morti non obno-
xius.

Christi mors.

Resurrectio.

Christus morte
sua uel maxime
Dei filius decla-
ratus.

duc, patefecit. Hæc sciunt filij lucis, qui CHRISTVM sequuntur: & filij tenebrarum, huius mundi amatores, spiritu CHRISTI carentes, ignorant.

DE FRUCTU MORTIS CHRISTI.

Cap. XVII.

Dilectet aliquis zelosus Arabs: Si mors CHRISTI clarificat patrem omnium creatorem, utiq; potens & laudabilis est, & de hac re iocundum esset plenus informari. Zelo illius uiri, conabimur pro nostra paruitate aliqua adhuc aperire, ut quisq; sic esse non hæsitet. Nam cum non sit dubium, peccata diuidere inter deum & hominem, ut ait propheta, dicens: Peccata uestra diuiserunt inter uos & deum uestrum. & hinc Dauid propheta imitator dei ait, iniquos odio habuit: hoc quidem peccatum potest esse ab ortu, ut sic in peccatis conceptus à matre existat ex immunditia & uoluptate carnis, ut idem propheta se conceptum asserit. Et quoniam omnes sic ex Adam à matre ex uoluntate uiri concepti sunt, & nemo mundus illa munditia quæ est deo grata, Iob dicente: Nunquid iustificari potest homo comparatus Deo, aut apparere mundus natus de muliere? Na scimus enim filij iræ cum spiritu concupiscentiæ carnis, qui non est de regno intellectuali coelorum Dei nostri incorporei, & experimur ex pronitate ad malum, quam ab adolescentia habemus, nos non moueri spiritu dei bono, & hoc in nobis dei dono experimur. Deus enim sic hominem composuit, ut malo uiso expauescat: ut ait Cap. 79. Alchoran. Quapropter nullus est ex Adam uia concupiscentiæ natus, qui non sit à Deo, uel uitio originis, uel peccati actualis separatus: solo CHRISTO excepto. Qui, attestat etiam Alchoran, à matre uirgine Maria, quæ nunquam mala operata est, sine uirili semine seu carnis uoluptate, mundissimè natus existit. Et non est natus filius iræ & odij aut abominationis, sed mundissimus: quare Deo inter omnes qui fuerunt & erunt homines, dilectissimus. Hic utiq; nullum unquam fecit peccatum actuale. Ipse enim est de quo scriptum est: Qui peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Et ita à Deo nunquam diuisus, seu separatus. Hunc diuina sapientia, in sui unionem assumpsit, Nam sicut sapientia maliuolam animam & corpus subditum peccatis abominatur, sic diligit sanctam animam, & corpus ab omni peccato mundissimum, & sibi perpetuo credere desponsat. Ipse est igitur primogenitus similiter, & unigenitus filius regis uirtutum, qui est rex gloriæ. Nam si (Moyse teste) Deus dixit, filius meus primogenitus est Israël: negari non potest, CHRISTVM in Israël, omnium primum qui Messias, atq; ipsum primogenitum Dei in orbem terrarum missum, qui & simul est unigenitus dei filius, ut ipse CHRISTVS ait: Qui non credit in me, iam iudicatus est, quia non credit in nomine unigeniti filij dei. Si igitur hunc suum dilectissimum primogenitum et unigenitum filium Deus dedit pro salute mundi, utiq; maxime mundum dilexit. Quod autem hoc fecit, attestatur euangelium quod dicit: Sic enim deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret. Nonne empti sumus precio magno: puta preciosissimo sanguine unigeniti filij eius, ut simus Dei, qui fuimus sub principe tenebrarum. Ait enim Alchoran, quod Adam à Deo preceptum minime operatus, ius mortale subiuit. Vnde totum genus humanum ob peccatum primi parentis spoliatum innocentia, quæ sola in regno coelorum locum habet, subditum principi huius mundi æternaliter damnatum, ad priuationem uisionis gloriæ dei, quæ mors est intellectualis naturæ, soluit debitum in morte unigeniti filij dei, qui pro omnibus ipsum ut Messiam & regem intellectualis uitæ recipientibus, mortuus est. Sic omnes in eius morte mortui satisfecerunt, & liberati sunt à seruitute principis mortis. Mors enim unigeniti, qui plus omnibus diligebatur à Deo, preciosissima: abunde ideo satisfecit, quia fuit mors pro nobis, eiusq; meritum præci.

Peccata diuide
re inter Deum et
homines.

Christi natiuitas.

Christus primogenitus pater
et unigenitus
Dei filius.

Christi mors
pro nobis, eiusq;
meritum,
præci.